

Informatie voor politieke partijen

Gemeenteraadsverkiezingen
18 maart 2026

Gemeente **Borne**

Inleiding

U leest hier alle informatie voor politieke partijen die mee willen doen aan de gemeenteraadsverkiezingen op woensdag 18 maart 2026. U vindt hier onder andere informatie over:

1. Kiesrecht
2. Hoe het gaat om een nieuwe partij op te richten
3. De kandidaatstelling
4. De uitslag
5. Overige informatie
6. Een kalender met belangrijke data

1. Kiesrecht

Actief en passief kiesrecht

In Nederland zijn er twee soorten kiesrecht:

- Actief kiesrecht: het recht om te stemmen.
- Passief kiesrecht: het recht om gekozen te worden.

Stemmen bij de gemeenteraadsverkiezingen

Om te mogen stemmen bij de gemeenteraadsverkiezingen moet de kiezer:

- 18 jaar of ouder zijn op de dag van stemming;
- In onze gemeente wonen op de dag van kandidaatstelling (2 februari 2026);
- De nationaliteit hebben van een EU-land;
- Niet uitgesloten zijn van het kiesrecht.

Niet EU-burgers

Inwoners met een andere nationaliteit dan die van een EU-land mogen stemmen als ze op de dag van kandidaatstelling vijf jaar achter elkaar legaal in Nederland wonen.

Zelf gekozen worden

Om gekozen te mogen worden als gemeenteraadslid moet u:

- 18 jaar of ouder zijn op de dag toelating tot de gemeenteraad;
- In onze gemeente wonen op de dag van toelating tot de gemeenteraad;
- De nationaliteit hebben van een EU-land;
- Niet uitgesloten zijn van het kiesrecht.

2. Nieuwe partij oprichten

Een politieke partij (groepering) die mee wil doen aan de gemeenteraadsverkiezing moet haar naam (aanduiding) laten registreren. Deze naam komt bovenaan de kandidatenlijst en op het stembiljet te staan.

Alleen partijen die een vereniging met volledige rechtsbevoegdheid zijn, mogen hun naam (aanduiding) registreren bij het centraal stembureau in gemeente Borne. Dit betekent een officiële vereniging die volgens de wet bestaat en zelfstanding dingen kan regelen.

Een naam kan bijvoorbeeld zijn:

- De volledige naam van de partij (groepering);
- De afkorting van de naam van de partij (groepering);
- Combinatie van beide.

Als uw partijnaam al is geregistreerd

Is uw partij al geregistreerd bij de Kiesraad of bij het centraal stembureau van de provincie Overijssel? Dan hoeft u dit niet opnieuw te registreren. Dit noemen we doorwerking van de partijnaam.

Het is wel belangrijk dat de geregistreerde partij een gemachtigde en een plaatsvervangend gemachtigde van de lokale partij aanstelt. Deze personen zorgen dat de geregistreerde naam boven de kandidatenlijst komt te staan. Meer informatie vindt u op [Kiesraad.nl](https://www.kiesraad.nl).

Partijen die meededen aan de vorige gemeenteraadsverkiezingen hoeven zich niet opnieuw te registreren.

Toevoeging aan de partijnaam

U mag niet zomaar iets toevoegen aan de naam van bestaande geregistreerde landelijke partijen. Wilt u bijvoorbeeld 'Borne' achter de naam van de landelijke partij zetten? Dan moet u toestemming vragen van de landelijke partij. Als u toestemming krijgt, geldt dit als een nieuwe naam. U moet dan de nieuwe naam registreren bij het centraal stembureau.

Tijdstip registratie

Een politieke partij kan op ieder moment zijn naam laten registreren. Wilt u meedoen met de gemeenteraadsverkiezingen van 18 maart 2026? Dan moet het verzoek op uiterlijk 22 december 2025 bij het centraal stembureau van gemeente Borne binnen zijn.

Partijen die later een verzoek indienen, kunnen wel deelnemen aan de eerstvolgende gemeenteraadsverkiezing als er op 2 februari 2026 een geldige kandidatenlijst wordt ingediend. Er wordt in dat geval geen naam boven de kandidatenlijst geplaatst, maar een nummer.

Waarborgsom registratie

U betaalt een waarborgsom van €112,50 voor het registreren van de naam van een politieke partij. U kunt dit bedrag overmaken naar bankrekeningnummer NL 46 BNG H 0285001 337, gemeente Borne. Vermeld bij de betaling:

"Waarborgsom registratie" en de naam van de politieke partij.

De waarborgsom krijgt u terug als u op 2 februari 2026 een geldige kandidatenlijst inlevert.

Wat u nodig heeft om een partij te registreren

Voor de registratie van een naam (en logo) van uw partij heeft u de volgende documenten nodig:

- Een ingevuld formulier verzoek tot registratie van de naam (aanduiding) (model G 1-1).
- Een kopie van de notariële akte waarin de statuten van de vereniging staan. Dit is een officieel document waarin de regels van de vereniging staan.
- Een bewijs van betaling van de waarborgsom. Of u betaalt de waarborgsom bij de afspraak.
- Een verklaring van de politieke partij waarin de gemachtigde en de plaatsvervangend gemachtigde worden genoemd. Deze personen mogen de naam van de politieke partij boven de lijst te plaatsen.
- Eventueel een toestemmingsverklaring van de landelijke politieke partij als u de naam van een landelijke partij wilt gebruiken met een lokale toevoeging (bijvoorbeeld “Borne” achter de naam).
- Uw identiteitsbewijs

Besluitvorming

Het centraal stembureau beslist zo snel mogelijk over uw verzoek om een partijnaam te registreren, meestal binnen zes weken. De gemachtigde krijgt hierover schriftelijk bericht. Ook publiceren wij de beslissing in het Gemeenteblad. Iedere belanghebbende kan binnen vier dagen na publicatie een bezwaar indienen bij de Raad van State. Het bezwaarschrift moet uiterlijk op de zesde dag na de publicatie in het Gemeenteblad binnen zijn.

In sommige gevallen kan het centraal stembureau een verzoek tot registratie afwijzen. Dit gebeurt als:

- De naam in strijd is met de openbare orde.
- De naam verwarrend is als hij helemaal of bijna hetzelfde is als:
 - Een andere partijnaam die al in gemeente Borne is geregistreerd;
 - Een partijnaam die is geregistreerd voor de Tweede Kamer of voor de provinciale staten;
 - Of een naam waarvoor al eerder een registratieverzoek is ingediend.
- De naam misleidend is voor de kiezers.
- De naam meer dan 35 letters of tekens heeft.
- De naam helemaal of bijna hetzelfde is als een partij die door de rechter is verboden en ontbonden.
- Op dezelfde dag wordt eenzelfde of bijna dezelfde naam geregistreerd door een andere partij.

Ondersteuning nieuwe partij

Alle nieuwe partijen die meedoen aan de gemeenteraadsverkiezing moeten minimaal 20 schriftelijke verklaringen van kiezers inleveren. Kiezers geven met een verklaring aan dat hij of zij de lijst ondersteunt. De kiezer moet zelf naar het gemeentehuis komen om deze verklaring af te leggen en een geldig identiteitsbewijs bij de balie laten zien. Deze kiezer mag ook een kandidaat zijn, als hij of zij inwoner is van gemeente Borne. De ondersteuningsverklaringen kunnen tussen 19 januari en 2 februari 2026 afgelegd worden bij de balie van het gemeentehuis.

Voorwaarden om een ondersteuningsverklaring af te leggen zijn:

- De kiezer woont in gemeente Borne;
- Is 18 jaar of ouder;
- Heeft de Nederlandse nationaliteit, een andere EU-nationaliteit of woont minimaal 5 jaar in Nederland met een geldig verblijfsvergunning;
- Is niet uitgesloten is van het Kiesrecht.

Tip: U maakt de ondersteuningsverklaringen aan in de ondersteunende software voor de verkiezingen (OSV) en geeft deze aan de kiezer. Die kiezer tekent de verklaring in het gemeentehuis in het bij een bevoegde ambtenaar.

Meer informatie over OSV vindt u in hoofdstuk 3: informatie voor alle partijen.

3. Kandidaatstelling

Op 2 februari 2026 is de dag van de kandidaatstelling. Iedere partij die mee wil doen aan de gemeenteraadsverkiezing op 18 maart 2026 moet op deze dag tussen 09.00 en 17.00 uur een kandidatenlijst inleveren bij het centraal stembureau. Het inleveren van de kandidatenlijst vindt plaats in het gemeentehuis van Borne. Wij maken hiervoor graag een afspraak met u.

Wat u moet weten over de kandidatenlijst:

- De kandidatenlijst moet minimaal 1 en maximaal 50 kandidaten bevatten.
- De lijst moet worden ingeleverd door iemand die zelf mag stemmen voor de gemeenteraadsverkiezing van 18 maart 2026.

Vooraf inleveren

Om het inleveren van de kandidatenlijst makkelijker te maken, heeft de Kiesraad een map ontwikkeld. In deze map kunt u alle documenten bewaren die u moet inleveren en kunt u een checklist bijhouden. Zo houdt u overzicht en kan het centraal stembureau ook makkelijk controleren. U ontvangt in december een map van de gemeente.

Wij willen dat het inleveren van de kandidatenlijsten op 2 februari soepel verloopt. Daarom vragen wij u om de kandidatenlijst en de bijbehorende documenten vooraf door ons te laten controleren. We kijken dan of alles klopt en of er niets ontbreekt. Op 26 januari kunt u (op afspraak) tussen 13.00 – 18.00 uur de kandidatenlijst laten controleren. Het vooraf inleveren is niet verplicht maar wel wenselijk. U weet dan op tijd of er nog iets ontbreekt.

Ondersteunende software verkiezingen (OSV)

Wij adviseren om voor het maken van de kandidatenlijst OSV te gebruiken. OSV staat voor Ondersteunende Software Verkiezingen. Dit is een systeem dat gebruikt wordt bij het opstellen van kandidatenlijsten en voor het bij elkaar optellen van de verkiezingsuitslagen van de stembureaus.

In OSV worden gegevens verwerkt van de politieke partijen, de deelnemende kandidaten en de uitslag van de verkiezingen. U krijgt van ons een USB-stick om de digitale bestanden in te leveren. U downloadt in het najaar zelf de programma's vanaf de website van de Kiesraad (kiesraad.nl).

Tip voor het invoeren van informatie in OSV

Vraag vooraf aan elke kandidaat om een kopie van het geldige identiteitsbewijs. Het gaat om de voor- en achterzijde van het identiteitsbewijs. Zo weet u zeker dat de gegevens van iedere kandidaat juist zijn.

Verklaring van instemming

Van iedere kandidaat op de kandidatenlijst hebben wij een verklaring van instemming nodig. Daarin verklaart de kandidaat dat hij of zij akkoord gaat met de kandidaatstelling op deze lijst. Deze verklaring kan later **niet** worden ingetrokken.

Lever de verklaring aan in dezelfde volgorde als de kandidaten op de kandidatenlijst staan. Kandidaten die nog niet in de Raad zitten, moeten een kopie van een geldig identiteitsbewijs inleveren. Deze moet geldig zijn op de dag van de kandidaatstelling op 2 februari 2026. Raadsleden die al in de raad zitten, hoeven geen geldig identiteitsbewijs in te leveren.

Kandidaatstelling

De kandidatenlijst moet aan de volgende voorwaarden voldoen:

- Er moeten minimaal 1 en maximaal 50 kandidaten op de lijst staan;
- De kandidaat moet 18 jaar of ouder zijn op de dag dat hij of zij in de gemeenteraad wordt toegelaten;
- De kandidaat mag maar op één lijst voorkomen voor de gemeenteraadsverkiezing van gemeente Borne;
- De kandidaat moet inwoner zijn van gemeente Borne. Wie dat nog niet is, kan een verklaring afleggen dat hij of zij van plan is om inwoner van gemeente Borne te worden. Als blijkt dat de kandidaat deze verklaring bij meerdere gemeenten heeft ingeleverd, wordt hij of zij van de lijst gehaald.

Stukken die u moet inleveren voor de kandidaatstelling

Bij de kandidaatstelling moet u de volgende stukken inleveren:

- Kandidatenlijst (model H1) ;
- Kopie van een geldig identiteitsbewijs van degene die de lijst inlevert;
- Een verklaring van instemming van iedere kandidaat met de kandidaatstelling (model H9)
- Kopie van een geldig identiteitsbewijs van iedere kandidaat die geen lid is van de gemeenteraad;
- Een verklaring dat de kandidaat van plan is om in gemeente Borne te gaan wonen (model H7).
- Een verklaring van de gemachtigde van een politieke partij. Hiermee mag degene die de stukken inlevert de naam van de partij boven de kandidatenlijst plaatsen (model H3-1 of H3-2 bij een lijstverbinding - dit is een samenwerking tussen twee of meer partijen waarbij hun stemmen bij elkaar worden opgeteld voor het verdelen van zetels).
- Een machtiging van een politieke partij om een samengevoegde naam boven de kandidatenlijst te plaatsen.
- Bij een nieuwe registratie: een verklaring dat de waarborgsom is ontvangen (model H14).
- Bij een nieuwe registratie: minimaal 20 ondersteuningsverklaringen (model H4)
- Bij nieuwe registratie een bewijs van betaling van de waarborgsom voor de kandidaatstelling
- USB-stick met OSV-bestand

De (plaatsvervangend) gemachtigde levert de stukken namens de partij in. De persoon moet officieel bij het centraal stembureau geregistreerd zijn. Weet u niet (meer) wie de gemachtigde van uw partij is? Stuur dan een e-mail naar verkiezingen@borne.nl. Voor landelijke politiek partijen is dit niet nodig. Dat regelt het landelijk bestuur zelf bij de Kiesraad.

Kandidaatstelling (alleen bij nieuwe registratie)

Bij het inleveren van de kandidatenlijst moet u een waarborgsom van € 225 betalen. Dit bedrag moet u uiterlijk 19 januari 2026 overmaken. De waarborgsom krijgt u terug als de partij minimaal 75% van de kiesdeler haalt of als de partij geen geldige kandidatenlijst ingeleverd heeft.

U kunt de waarborgsom overmaken op NL 46 BNG H 0285001 337, gemeente Borne. Vermeld bij de betaling:

“Waarborgsom registratie” en de naam van de politieke partij.

Als we het bedrag hebben ontvangen, krijgt u een bewijs van betaling. Neem dit bewijs mee als u de kandidatenlijst inlevert.

Onderzoek kandidatenlijst

Op dinsdag 3 februari 2026 om 16.00 uur controleert het centraal stembureau de ingeleverde lijsten. Dit gebeurt in een besloten vergadering. Als er documenten ontbreken, laat het stembureau dit weten aan degene die de lijst heeft ingeleverd. Diegene krijgt dan nog twee dagen de tijd om de ontbrekende documenten in te leveren. Dat kan op woensdag 4 en donderdag 5 februari 2026 van 9.00 tot 17.00 uur.

Geldigheid en nummering kandidatenlijsten

Op vrijdag 6 februari 2026 om 17.00 uur stelt het centraal stembureau de kandidatenlijsten definitief vast. Dit gebeurt in een openbare vergadering in het gemeentehuis.

Als documenten ontbreken of niet op tijd worden ingeleverd, heeft dat gevolgen voor een kandidaat of voor de lijst:

- Ontbreekt een geldig identiteitsbewijs? Dan wordt die kandidaat van de kandidatenlijst verwijderd.
- Ontbreken bij een nieuwe partij genoeg ondersteuningsverklaringen? Dan mag de partij niet meedoen.
- Is de waarborgsom niet betaald? Dan mag de partij niet meedoen.

Tijdens deze vergadering worden ook de lijstnummers vastgesteld. Iedere belanghebbende kan binnen 4 dagen na publicatie een bezwaar indienen bij de Raad van State. De Raad van State beslist binnen 6 dagen.

De lijstnummering voor deze verkiezing is geregeld in artikel 114 van de Kieswet.

- Heeft uw partij meegedaan bij de vorige gemeenteraadsverkiezing? Kreeg uw partij toen een naam boven de lijst en zetels? Dan krijgt uw partij een voorkeurnummer op basis van het aantal stemmen en zetels.
- Als twee partijen samen één lijst vormen en beide partijen bij de vorige verkiezing één of meer zetels hebben gekregen, worden hun stemmen bij elkaar opgeteld. Zo wordt bepaald welk lijstnummer de nieuwe, samengevoegde partij krijgt.
- Bent u een nieuwe partij of heeft u bij de vorige verkiezing geen zetels behaald? Dan wordt het lijstnummer van uw partij bepaald door loting.

4. Uitslag

In gemeente Borne tellen we de stemmen decentraal. Dat betekent dat alle stemmen op de dag van de verkiezingen na 21.00 uur in het stembureau worden geteld.

Tijdens de verkiezingsavond op woensdag 18 maart 2026 laten we de voorlopige uitslag zien per partij. De **voorlopige** uitslag op kandidaatsniveau volgt op donderdag 19 maart om 18.00 uur in de raadzaal.

Gemeentelijk stembureau

Donderdag 19 maart 2026 vanaf 9.00 uur controleert het gemeentelijk stembureau de processen-verbaal van alle stembureaus. In het proces-verhaal staat wat er bij een stembureau is gebeurd, bijvoorbeeld hoeveel mensen hebben gestemd en hoeveel stemmen elke partij heeft gekregen.

Het gemeentelijk stembureau kan de tellingen van stembureaus opnieuw doen en fouten in de processen-verbaal verbeteren. Daarna stelt het gemeentelijk stembureau het totaal aantal geldige stemmen vast en geeft dit door aan het centraal stembureau. Het proces-verbaal wordt daarna gepubliceerd op onze website.

Kiezers kunnen daarna een melding maken als ze denken dat het stembureau een fout heeft gemaakt. Een melding maken kan tot dinsdag 24 maart 2026 10.00 uur via de website van gemeente Borne. Het centraal stembureau heeft daarna 1 dag om op de melding te reageren. Dan kan het zijn dat het gemeentelijk stembureau in een tweede zitting bijeenkomt om de uitslag te wijzigen.

Centraal stembureau

Het gemeentelijk stembureau geeft de uitslag door aan het centraal stembureau. Dit bureau stelt in een openbare bijeenkomst op 26 maart 2026 om 10.00 uur de definitieve uitslag en de verdeling van de zetels vast.

Kiesdeler

De gemeenteraad van gemeente Borne bestaat op dit moment uit 19 leden. Dit kan in verband met het aantal inwoners (25.000) nog wijzigen. Hierover volgt later nog meer informatie. Er zijn dus in ieder geval 19 zetels te verdelen na de verkiezingen. Het totaal aantal geldige stemmen wordt gedeeld door het aantal zetels. Dit getal noemen we de kiesdeler.

- Elke partij krijgt een zetel voor elke keer dat het aantal stemmen dat ze hebben gehaald gelijk is aan de kiesdeler.
- Daarna worden eventuele restzetels verdeeld. Hierbij kijken we naar het grootste gemiddelde.

Voorkeurdrempel

Een kandidaat die meer stemmen krijgt dan 25% van de kiesdeler, wordt bij voorkeur gekozen. Krijgen meerdere kandidaten meer stemmen dan 25% van de kiesdeler? Dan wordt degene met de meeste stemmen gekozen.

Benoeming

Uiterlijk 27 maart 2026 laat het centraal stembureau per brief weten welke kandidaten een zetel krijgen. Accepteert de kandidaat de benoeming? Dan moet die binnen 10 dagen de volgende stukken inleveren bij de gemeenteraad:

- Een verklaring dat de benoeming wordt aangenomen;

- Een verklaring met alle (andere) openbare functies die de kandidaat heeft;
- Uittreksel van de Basisregistratie Personen (wordt geregeld door de projectgroep Verkiezingen).

Onderzoek geloofsbriefen

De gemeenteraad onderzoekt van alle benoemde kandidaten de geloofsbriefen. (dit zijn de documenten waarmee wordt gecontroleerd of iemand officieel als raadslid kan worden benoemd). Dit onderzoek moet uiterlijk 31 maart 2026 zijn afgerond. Op 1 april 2026 worden de nieuwe raadsleden beëdigd.

5. Overige informatie

Stembureau lid

Gemeenteraadsleden of personen die op de kandidatenlijst staan voor de gemeenteraadsverkiezing mogen geen lid zijn van een stembureau.

Verkiezingsborden

Voor de verkiezingsposters heeft de gemeente zes banners beschikbaar. De banners staan verspreid in gemeente Borne. De banners vervangen de verkiezingsposters op plakborden.

Uw poster op de banner

Wilt u een poster van uw politieke partij op de banner laten plaatsen? Stuur dan uiterlijk 6 februari 2026 een e-mail naar verkiezingen@borne.nl.

De poster moet zijn opgemaakt in een A-formaat (A3/A2/A1) van minimaal 100 dpi. Het bestand kan als PDF worden aangeleverd.

Verkiezingspromotie in de openbare ruimte

Met toestemming van gemeente Borne mag u een spandoek van uw partij ophangen. Wilt u een spandoek ophangen stuur dan een mail naar info@borne.nl. Dan kunnen wij kijken of het in verband met het verkeer een goede plek is om een spandoek op te hangen.

Het uitdelen van flyers is toegestaan. Wilt daarbij gebruik maken van kraampjes of tenten laat het ons dan op tijd weten.

Formulieren

U kunt voor de registratie van een naam (aanduiding) of voor de kandidaatstelling gebruik maken van de modellen die vermeld staan op de website van de Kiesraad.

www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/verkiezingen/verkiezingentoolkit/modellen.

Vragen

Heeft u nog vragen over de gemeenteraadsverkiezingen? Neem dan contact op met de projectgroep Verkiezingen via telefoonnummer 06-48523734 of e-mailadres verkiezingen@borne.nl.

6. Kalender gemeenteraadverkiezing 2026

Datum	Activiteit
22 december 2025	Laatste dag dat de waarborgsom voor registratie op de rekening van de gemeente moet staan. Laatste dag om een verzoek tot registratie in het register bij het Centraal Stembureau in te dienen.
1 ^e week januari 2026	Beslissing van het centraal stembureau over verzoek registratie
Eind 2025/begin 2026	USB-stick beschikbaar stellen aan de partij om kandidatenlijsten aan te maken of informatie te geven over het downloaden van de benodigde software.
7 januari 2026	Laatste dag waarop het centraal stembureau kan besluiten om beslissen om geregistreerde aanduidingen niet door te laten werken.
19 januari 2026	Waarborgsom kandidaatstelling moet zijn bijgeschreven op rekening van de gemeente.
19 januari 2026 t/m 2 februari 2026	Afleggen ondersteuningsverklaringen door kiezers
26 januari 2026	Voorinlevering en controle kandidatenlijsten op afspraak
2 februari 2026	Inleveren kandidatenlijsten op afspraak van 09.00 - 17.00 uur
3 februari 2026	Onderzoek ingeleverde kandidatenlijsten door het centraal stembureau in een niet-openbare zitting (16.00 uur)
4 februari 2026 t/m 5 februari 2026	Mogelijkheid om ontbrekende of onjuiste onderdelen van kandidatenlijsten te herstellen bij het centraal stembureau (09.00 - 17:00 uur)
6 februari 2026	Openbare zitting van het centraal stembureau over nummering en geldigheid kandidatenlijsten etc. (17:00 uur)
februari 2026	Plaatsing frames met verkiezingsspandoeken
18 maart 2026	Dag van de gemeenteraadsverkiezingen (7:30 – 21:00 uur)
19 maart 2026	Gemeentelijk stembureau vanaf 9.00 uur
19 maart 2026	Voorlopige uitslag op kandidaatniveau 18.00 uur raadzaal
26 maart 2026	Openbare zitting centraal stembureau voor de vaststelling uitslag stemming 10.00 uur
26/27 maart 2026	Benoemingsbrieven naar de benoemden door CSB
31 maart 2026 (uiterlijk)	Onderzoek vaste commissie onderzoek geloofsbrieven en beslissing toelating
31 maart 2026	Laatste raadsvergadering afscheidnemende raadsleden
1 april 2026	Installatie nieuwe gemeenteraad